

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ

Κυριακή της Τυρινής – Ρωμ. 13,11-14,4 (13/3/2016)

Το ήθος της Μεγάλης Τεσσαρακοστής

Μία ημέρα πριν εισέλθουμε στην κατανυκτικότερη περίοδο του εκκλησιαστικού έτους, την Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ακούσαμε στο σημερινό Αποστολικό Ανάγνωσμα, αγαπητοί μου αδελφοί, τον Απόστολο Παύλο ν' αποκαλύπτει ποιο είναι το βαθύτερο νόημα και ακριβές περιεχόμενο της περιόδου, κατά την οποία θα κληθούμε να αθληθούμε στα σημαντικότερα γυμνάσματα της πνευματικής ζωής. Ο Ευαγγελιστής των εθνών επισημαίνει στους Ρωμαίους ότι, όσο πλησιάζει η ώρα της Κρίσεως, οφείλουμε να αφυπνιζόμαστε πνευματικώς, να εγκαταλείψουμε την ζωή του σκότους και να επιλέγουμε τα έργα του φωτός. Μη ξεχνούμε ότι ο Παύλος απευθύνεται σε πρώην ειδωλολάτρες, στους οποίους θέλει να καταστήσει σαφές ότι η ζωή τους, ύστερα από την είσοδό τους στην Εκκλησία του Χριστού, άλλαξε ριζικά, οι ειδωλολατρικές πρακτικές και συνήθειες δεν έχουν καμία θέση ανάμεσά τους, γι' αυτό πρέπει ν' αφήσουν οριστικά πίσω τους το ειδωλολατρικό παρελθόν. Διουσιακά συμπόσια, κραιπάλες, ακολασίες, ασέλγειες, έριδες και ζηλοτυπίες, σαν κι αυτές που χαρακτηρίζουν τους ειδωλολάτρες, δεν έχουν θέση στη ζωή τους.

Η Εκκλησία μας προβάλλει την Μεγάλη Τεσσαρακοστή ως απάντηση στην αρρωστημένη νοοτροπία της εποχής μας, η οποία προκαλεί στη ζωή μας πνευματική ύπνωση και σκοτοδίνη. Ο λαός μας, όσο απομακρύνεται από το Ορθόδοξο πνευματικό του υπόβαθρο και εγκαταλείπει τον πλούτο της παράδοσής μας, οδηγείται στο σκοτάδι της μακράν του Θεού ζωής. Το βλέπουμε γύρω μας. Ειδωλολατρικές πρακτικές, σαν κι αυτές που στηλιτεύει ο Παύλος, κυριεύουν διαρκώς την κοινωνία μας, συνιστώντας ένα τρομακτικό πτωχόρισμα, άριστα σχεδιασμένο και συστηματικά εκτελεσμένο. Τα έργα και οι συνήθειες του σκότους κυριαρχούν, τα είδωλα των εθνών ξαναζωντανεύουν, ο κίνδυνος της πνευματικής παραζάλης είναι υπαρκτός.

Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι το διαφορετικό ήθος, η άλλη επιλογή ζωής που μας καλεί η Εκκλησία να επιλέξουμε. Είναι η επιλογή της αντίστασης στην παρακμή, της αναστροφής στην κατηφορική πορεία της καταστροφής. Η Εκκλησία ζητά από όλους μας να μεταστρέψουμε τον τρόπο σκέψης μας, επιλέγοντας το δικό Της ήθος, το ήθος του Χριστού, ως απάντηση στο έλλειμμα ήθους της εποχής μας. Σ' αυτή τη λογική κινείται και η νηστεία. Μη κάνουμε το λάθος να την περιορίσουμε στην αποχή από συγκεκριμένες τροφές, επειδή έτσι προτείνει το τυπικό της περιόδου. Αν την επικεντρώσουμε εκεί, την απογυμνώνουμε από το αληθινό της περιεχόμενο, που δεν

είναι άλλο από τον τρόπο της ουσιαστικής αλλαγής, της εκούσιας επιστροφής στη ζωή του Χριστού, της επιλογής του φωτός του Χριστού κι όχι του σκότους του κόσμου.

Ας δούμε πώς περιγράφει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος το αληθινό περιεχόμενο της νηστείας, που συνιστά το νέο ήθος όλης της Μεγάλης Τεσσαρακοστής: «Η αξία της νηστείας δεν είναι η αποχή από τις τροφές, αλλά η απομάκρυνση από τις αμαρτίες. Έτσι, εκείνος που περιορίζει την νηστεία μόνο στην αποχή από τις τροφές, εκείνος είναι που την ατιμάζει περισσότερο. Νηστεύεις; Δείξε το με τα έργα σου. Εάν δεις φτωχό, ελέησέ τον. Εάν δεις εχθρό, συμφιλιώσου μαζί του. Εάν δεις όμορφη γυναίκα, προσπέρασέ την. Να μη νηστεύει το στόμα μόνον, αλλά και οι οφθαλμοί και τα ότα και τα πόδια και τα χέρια και όλα τα μέλη του σώματός μας. Να νηστεύουν τα αρπαχτικά χέρια και να καθαρίζονται από την πλεονεξία. Να νηστεύουν τα πόδια, απομακρυνόμενα από τόπους αμαρτωλούς... Δεν τρώς κρέας; Να μη χορταίνεις την ακολασία με τα μάτια. Να νηστεύει και η ακοή, που σημαίνει να μη δέχεσαι κατηγορίες και διαβολές για τους άλλους... Να νηστεύει και το στόμα από αισχρά λόγια και λοιδορίες. Γιατί, ποιο είναι το όφελος αν απέχουμε από το κρέας, αλλά δαγκώνουμε και κατατρώγουμε τους αδελφούς; Εκείνος που συνεχίζει να κατηγορεί τους άλλους έφαγε αδελφικό κρέας, δάγκωσε την σάρκα του αδελφού του»¹.

Το ήθος της Μεγάλης Τεσσαρακοστής είναι η πρόταση ζωής της Εκκλησίας. Δεν είναι απλώς ένα διάλειμμα από την κακότητα του κόσμου και την παρακμή της εποχής μας. Είναι ο δρόμος που καλούμαστε να βαδίζουμε διαρκώς, απωθούμενοι τα έργα του σκότους και ενδυόμενοι τα όπλα του φωτός. Ας εκμεταλλευτούμε την ευκαιρία, αγαπητοί μου. Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή ανοίγεται μπροστά μας ως πεδίο πνευματικού αγώνος, πνευματικής αναγεννήσεως, αναθερμάνσεως των πνευματικών μας αισθητηρίων, αυτοκριτικής και αυτογνωσίας. Ας εισέλθουμε σ' αυτό με χαρά και ενθουσιασμό, πορευόμενοι στην οδό της χαρμολύπης με προορισμό την Ανάσταση! ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

¹ PG 49,47-59